

Algemene beschouwingen ChristenUnie d.d. 26 juni 2008

1. Inleiding

Mw. de voorzitter,

Ik heb onze bijdrage ingedeeld in een aantal onderwerpen. Eerst willen wij iets zeggen over onze uitgangspunten, vervolgens willen wij kort ingaan op het functioneren van Raad en College in de afgelopen periode. Dan kom ik aan de Kadernota: het meerjarenperspectief en de nieuwe beleidsvoornemens, vervolgens bespreek ik kort de programma's om te eindigen met nieuw item.

Wij willen onze algemene beschouwingen beginnen met iets te zeggen over onze uitgangspunten. Als vertegenwoordigers van de ChristenUnie aanvaarden wij de Bijbel als het gezaghebbende Woord van God. Daardoor willen wij ons laten leiden, ook in de plaatselijke politiek. Dat Woord van God leert ons Hem lief te hebben boven alles en dat betekent o.a. doen wat Hij ons zegt in Zijn Woord. Het leert ons ook om onze medemensen lief te hebben. Dat betekent dat wij hen waar mogelijk dienen en helpen. Hoe komen onze uitgangspunten nu tot uiting in de plaatselijke politiek? Wij trachten dat te doen door steeds (bewust of soms onbewust) te beoordelen of beslissingen in overeenstemming zijn met Gods wil. Kernbegrippen daarbij zijn o.a. rentmeesterschap (milieu en landbouw, ecosysteem, cultureel erfgoed, etc.), solidariteit (saamhorigheid, uitvoering wmo, van ik-maatschappij naar wij-maatschappij), eerlijkheid (integriteit), gerechtigheid (onrecht bestrijden, handhaving en controle) en barmhartigheid (eerst de zwakken, dan de economie). Wij doen dat werk met vallen en opstaan in het besef dat we het alleen niet kunnen. Wij bidden onze God daarom om een zegen over dat werk.

2. Reflectie op afgelopen periode

Voor wat betreft de politieke beschouwingen willen we eerst terugkijken op de afgelopen periode. Twee jaar geleden begonnen we met een coalitieakkoord op hoofdlijnen. Veel van wat daarin staat is inmiddels in gang gezet of soms al gerealiseerd. In de publiciteit sneeuwen die successen echter wel eens onder. Vooraf doet het college zijn best om burgers goed te informeren. Ik denk bijvoorbeeld aan de reeks van inloopavonden die over allerlei plannen worden gehouden. Maar bij de besluitvorming en achteraf is het veelal de kritiek die de boventoon voert. Wat onze fractie in dat verband opvalt en wat ons dan ook dwarszit, is de wijze waarop raad en college met elkaar communiceren. Het lijkt wel alsof dualisme betekent dat raad en college tegenover elkaar staan. Vaak gaat het in de bespreking van de onderwerpen niet meer om de inhoud, maar om de wijze waarop het college zaken presenteert. Bij onderwerpen als Kulturhus en Herinrichting Sportpark wordt soms onvoldoende duidelijk of tijdig de door de Raad gewenste of gevraagde informatie gegeven. Graag zouden wij zien dat het college proactief functioneert, met name naar de Raad. Door de wijze waarop nu soms raadsvoorstellen worden besproken of gepresenteerd (soms letterlijk last-minute-werk), sneeuwt de werkelijke inhoud van de voorstellen onder en voert de kritiek van de raad op het college of op de door het college verdedigde teksten de boventoon. Dat komt dan ook in de lokale pers en krijgt de aandacht van de bevolking. De werkelijk behaalde resultaten, en mevrouw de voorzitter, die zijn er in niet geringe mate, krijgen dan niet de aandacht die ze verdienen terwijl die vaak raadsbreed worden gedragen. Daarbij moet mij van het hart dat soms lijkt alsof ook collegepartijen soms moeite hebben met de huidige coalitie.

Mw. de voorzitter, dit moest mij even van het hart.

3. Kadernota, algemeen

Dan kom ik tot de inhoud van de kadernota. Wij willen het college en de betrokken ambtenaren hartelijk danken voor het tot stand brengen van deze kadernota. In het coalitieakkoord is uitgesproken dat wij een gedegen financieel beleid wensen. Gezien het gepresenteerde meerjarenperspectief is het college daarin geslaagd. op dit moment is het perspectief voor elk jaar een overschot op de begroting. Ook het overschot op de jaarrekening 2007 vertoonde een voor Scherpenzeelse begrippen royaal overschot: bijna een half miljoen Euro. Voorwaar een felicitatie waard.

Echter, mw. de voorzitter, de gemeente behoort geen bankier te zijn. Het is niet de bedoeling om, bij een gezonde reservepositie zoals Scherpenzeel heeft, jaarlijks zo'n overschot op de jaarrekening te hebben. In dat geval kunnen hetzij de lasten voor de burger omlaag (verlaging OZB), hetzij meer voor de burger belangrijke zaken worden uitgevoerd. Per slot van rekening zijn wij er voor de burger; die moet merken dat er wat voor hen wordt gedaan. Daarbij kun je aan allerlei zaken denken: groenonderhoud, veiligheid, woningbouw, cultuurbeleid, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, zorg, etc.

4. Meerjarenperspectief 2009-2012, nieuwe beleidsvoornemens en dekkingsplan

Mw. de voorzitter,

Zoals ik al zei, het meerjarenperspectief, zoals het college dat schetst, ziet er gezond uit. Voor het komende jaar een juist dekkende exploitatie en voor de jaren daarna nog enige budgetruimte. Door het resultaat gemeld in de memo over de meicirculaire wordt het resultaat nog een stuk florissant. Een algemene vraag komt daarbij wel bij ons boven:

1. Wanneer de Arhi-procedure formeel wordt opgestart kunnen we als gemeente alleen nog investeringen doen met toestemming van GS. In hoeverre hebben de genoemde beleidsvoornemens die toestemming dan nodig?

Dan de nieuwe beleidsvoornemens. Bij de categorie A hebben wij geen opmerkingen. Wel merken wij op dat op het moment dat de villa ook beschikbaar komt voor de gemeente, er herinrichtingskosten en naar wij verwachten ook achterstallige onderhoudskosten zullen zijn. Onze vraag daarbij:

2. Wanneer komt de villa beschikbaar; is dat binnen de periode 2009-2012 en zo ja, moet dan niet nu al rekening worden gehouden met deze incidentele kosten?

Een goede coördinatie van de gemeentelijke aanbestedingen lijkt ons een prima zaak, vooral wanneer het in combinatie met andere gemeenten wordt uitgevoerd. Het college raamt daarbij een structureel budget. Vragen daarbij:

3. Wilt u voor de aanbestedingscoördinatie iemand in dienst nemen of wilt u dit uitbesteden?
4. Bij een eigen functionaris, hebt u bij de raming dan ook rekening gehouden met een opleidingstraject?
5. Hoe zit het met de voorbereidingskosten om afspraken te maken met andere gemeenten?

Bij een aantal beleidsvoornemens gaat het om uitbreiding van het personeelsbestand (P&O, toezicht milieu, buitendienst). De fractie van de ChristenUnie onderkent de noodzaak hiervan. De laatste tijd is echter gebleken dat het vinden van passend personeel voor onze gemeente een lastige zaak is. Zie daarbij de extra kosten die bij de bestuursrapportage zijn gemeld. Niet tijdige bezetting en herbezetting van vacatures hindert raad en college bij het goed uitvoeren van haar taken. Vragen:

6. Heeft het moeizaam vinden van personeel uitsluitend te maken met de krapte op de arbeidsmarkt? Of zijn er ook andere oorzaken?
7. Heeft onze gemeente naar het oordeel van het college voldoende te bieden voor nieuwe medewerkers?

De inrichting van een blauwe zone in het centrum is helaas noodzakelijk. In dat verband hebben we wel de volgende vraag:

8. De openbare ruimte rond het gezondheidscentrum wordt opnieuw ingericht. Gaat voor een gedeelte van de parkeerruimte hier ook een blauwe zone gelden?

De fractie van de ChristenUnie beoordeelt het aanleggen van een rotonde bij het kruispunt Oosteinde-Verlengde Hopeseweg en het herinrichten van het kruispunt Oosteinde-Ringbaan positief. Naar onze mening behoren deze aanpassingen onderdeel te zijn van een totaal herinrichtingsplan voor het Oosteinde en behoort dit ook te passen in het verkeerscirculatieplan. Vragen:

9. Oosteinde-West is een 30 km-gebied. Wanneer de kruisingen gereconstrueerd en daardoor veiliger worden, wordt de rest dan weer 50 km-gebied? De weg is namelijk ingericht als 50 km-gebied (van de rijbaan gescheiden fietspaden, etc).
10. Hoe denkt u doorgaand verkeer vanaf de (Verlengde) Hopeseweg door het dorp te voorkomen?
11. In relatie tot de verkeerssituatie in het dorp en ook tot Programma 2: wanneer denkt het college met een nieuw concept-verkeerscirculatieplan te komen? Op de lange-termijn-agenda staat 4^e kwartaal 2008 genoemd!

Met de niet door ons besproken nieuwe beleidsvoornemens zijn wij akkoord.

5. De conceptprogramma's

Mw. de voorzitter,

Ik wil nu kort nog enkele opmerkingen maken over de programma's.

1. Wonen

Naast de positieve ontwikkelingen betreffende de realisatie van het plan de Nieuwe Willaer en de uitwerking van het plan Renes zijn er ook locaties in het dorp waar de ontwikkelingen ernstige vertraging oplopen. Waren er aanvankelijk positieve ontwikkelingen te melden over bijvoorbeeld het Van Doorn terrein, momenteel blijft het al lange tijd angstvallig stil. Ditzelfde geldt voor het Geefshuizen terrein. Eind 2007 heeft het college, in een poging de planvorming vlot te trekken en betrokken partijen te enthousiasmeren, de commissie grondgebied geïnformeerd over diverse verkavelingsopties. Sinds die tijd hebben wij niets meer vernomen. Vraag:

- Hoe staat het met deze projecten en wat doet het college om 'de gang erin te houden?'

Wat de fractie ook een doorn in het oog is de situatie aan de Druivenkamp. Al een aantal jaren ligt het betreffende terrein braak en vindt er geen enkele activiteit plaats, behalve van de kikkers ter plaatse. Hoewel er wellicht, in de exploitatieovereenkomst is vastgelegd dat de aanvang van de bouwwerkzaamheden gekoppeld is aan de verkoop van voldoende appartementen en winkels vraagt de fractie van de ChristenUnie zich af of een dergelijke afspraak tot in lengte van jaren gestand gedaan moet worden. Vraag:

- Moet, in voorkomende gevallen, in exploitatieovereenkomsten aanvang en oplevering van projecten niet duidelijk binnen redelijke tijdsaders worden vastgelegd?

2. Verkeer en vervoer

De ChristenUnie kijkt uit naar het Verkeerscirculatieplan dat voor het 4^e kwartaal 2008 op de rol staat. In toenemende mate ervaren we de problemen van het sluipverkeer door het dorp. Dit gaat ten koste van de verkeersveiligheid van de overige verkeersdeelnemers. De inrichting van het centrum is, als 30-km zone, niet op veel doorgaand verkeer berekend.

3. Werken

Om Scherpenzeel leefbaar te houden zal ook voldoende aandacht moeten worden gegeven aan de bedrijvigheid en de middenstand in Scherpenzeel. De fractie van de ChristenUnie is daarom blij met de oprichting van de ondernemersvereniging. Deze kan als spreekbuis dienen voor 'bedrijvig Scherpenzeel'. Voor de heroverweging van het winkelconcentratiebeleid en de herijking van het Verkeerscirculatieplan is het nodig een Distributie Planologisch Onderzoek te laten plaatsvinden. Vraag:

- Wanneer staat een dergelijk onderzoek op de agenda?

De fractie van de ChristenUnie is blij met de mogelijkheden van functieverandering voor agrarische bedrijven. Het geeft stoppende agrariërs mogelijkheden om 'verrommeling' van het Buitengebied vanwege leegstaande schuren te voorkomen.

4. Sport, recreatie en cultuur

De bouw van het Kulturhus is in volle gang evenals de herinrichting van de sportvelden. Voorwaar een positief beeld van de activiteiten op dit gebied. Op financieel gebied hebben wij nog wel enkele zorgen. Om een paar daarvan te noemen:

- Lukt het om een sluitende exploitatie voor het Kulturhus te realiseren? Of om het maar duidelijk te maken: zullen de exploitatiekosten voor de gemeente niet veel hoger zijn dan de laatste jaren het geval was?
- Wanneer wordt de Kulturhusmanager aangetrokken en betrokken bij de verdere invulling van de programmaraad? Wellicht kan een tijdige betrokkenheid met de mogelijkheid van gewenste sturing een positieve uitwerking hebben op bijvoorbeeld de exploitatie.
- Kan de bijdrage vanuit de peuterspeelzaal in stand worden gehouden nu de aantallen kinderen dalen?
- Is het al duidelijk of de (sport)-verenigingen tegen de huidige (geïndexeerde) huurtarieven gebruik kunnen gaan maken van de diverse faciliteiten?
- Kan het college al enig idee geven van de kosten van de aan te leggen infrastructuur op het sportpark? Zijn de daarvoor gereserveerde gelden vanuit de projecten Kulturhus en herinrichting sportpark daarvoor niet verre van toereikend?

Dan kom ik op het openbaar groen. Er is een imposante revitaliseringsoperatie uitgevoerd, zowel wat betreft het bomenbestand als de plantsoenen. Echter, het onderhoud laat flink te wensen over, zeker voor burgers die een sterke verbetering van de onderhoudssituatie hadden verwacht.

Op diverse locaties in het dorp overwoekerd het onkruid de jonge aanplant. En hier wilden we juist vanaf. Ook de foto's in het beeldenboek waarin de gewenste situatie als referentiebeelden zijn

vastgelegd laten een totaal ander beeld zien. Kortom, er is iets duidelijk mis met de uitvoering van de opgedragen onderhoudstaken en met het toezicht hierop.

- Welke acties zijn in gang gezet om het onderhoudsbedrijf te houden aan de afspraken die zijn vastgelegd in het bestek en het beeldenboek? Overweegt het college sanctionerende maatregelen wanneer het bedrijf in gebreke blijft? Hoe wordt een intensiever onderhoud, en dan bedoelen wij met name het verwijderen van onkruid, meegenomen cq. omschreven in het nieuwe onderhoudsbestek voor de eerstkomende aanbesteding?

Op het gebied van cultuur vindt onze fractie het aanbod maar mager. Particulier initiatief juichen wij dan ook van harte toe. Denk bijv. aan het concert dat onlangs in het park werd gegeven. Hulde! Voor wat betreft de subsidiëring van het muziekonderwijs is in 2004/2005 een bezuinigingsoperatie doorgevoerd. Vier jaar kunnen leerlingen een individuele subsidie ontvangen. Dan is het abrupt afgelopen en dat is in veel gevallen dan ook een reden om te stoppen met muziekonderwijs. Dat is jammer. Wij willen het volgende aan het college voorstellen:

- Kan de subsidieregeling niet zodanig worden aangepast dat na vier jaar subsidie een afbouwperiode van bijvoorbeeld nog twee jaar mogelijk is? In het eerste jaar is de subsidie dan nog 75% en in het tweede jaar nog 50% van het bedrag dat de eerste 4 jaar wordt verstrekt.

5. Onderwijs

Het programma Onderwijs steunen wij van harte. Onze fractie is uitermate benieuwd naar de uitkomsten van het nadere onderzoek dat wordt uitgevoerd m.b.t. de huisvesting van de “Viermaster” scholen, want dat is een knelpunt. In zijn algemeenheid is de wens van de fractie van de ChristenUnie dat alle scholen in Scherpenzeel een adequate en functionele huisvesting hebben. In het binnenkort te bespreken raadsvoorstel komt dat aan de orde.

6. Zorg en welzijn

Voor dit programma moet ons ambtelijk apparaat een grote inspanning leveren. Op deze plaats willen wij als fractie van de ChristenUnie onze waardering voor dat werk uitspreken. De invoering van de WMO en nu weer de nieuwe WSW heeft heel wat gevraagd en vraagt nog steeds een forse inzet. Hetzelfde geldt voor het jeugd- en het ouderenbeleid. Wij willen verder het voorgestelde programma van harte ondersteunen.

7. Volksgezondheid

Over dit programma hebben wij geen nadere opmerkingen. Het college kent ons standpunt omtrent de afvalstoffenheffing: aan de burgers teruggeven wat er aan overschot in de reserve zit.

Verder zijn wij benieuwd naar de uitvoering in Regio-verband van het project alcoholpreventie, waarvan onze gemeente de trekker is. Compliment overigens aan de projectleider, mw. Luran, waarvoor ook in Regio-verband waardering is als een uitstekende projectleider!

8. Openbare orde en veiligheid

Wij hebben bij dit programma geen opmerkingen. Wij zijn overigens wel benieuwd hoe een rampoefening in Scherpenzeel zou uitpakken. Vraag:

- Zijn wij als gemeente voldoende op een ramp voorbereid?

9. Bestuur

Onze fractie is verheugd dat de Interprovinciale Commissie aan zowel de statencommissie van Gelderland als die van Utrecht adviseert om de Arhi-procedure te starten voor de vorming van een RSW-gemeente. Naar de mening van de IPC ontstaat er dan een robuuste en duurzame gemeente met een goede financiële startpositie. Belangrijk is ook dat de kwetsbaarheid van de huidige organisaties zal afnemen. Die kwetsbaarheid blijkt in Scherpenzeel bijvoorbeeld door het moeilijk vervullen van ontstane vacatures en daardoor sommige diensten niet adequaat kunnen uitvoeren. Het blijkt ook doordat sommige onderwerpen op de lange-termijn-agenda steeds moeten worden doorgeschoven.

Afsluiting

Mw. de voorzitter,

Dan wil de fractie van de ChristenUnie nog de aandacht vragen voor een onderwerp dat in de kadernota niet is genoemd: Duurzaam inkopen.

Het huidige kabinet en de gezamenlijke gemeenten hebben vorig najaar een klimaatakkoord ondertekend. Een element daarvan is dat overheden duurzaam gaan inkopen. Gemeenten hebben daarin een belangrijke voorbeeldfunctie. Voorbeelden van duurzaam inkopen zijn: schone auto's, energiezuinige huisvesting en apparatuur, duurzame bedrijfskleding, etc. Bij duurzaam inkopen worden milieucriteria en sociale criteria betrokken bij het inkoopproces. Daarbij kun je denken aan het redden van tropisch regenwoud, het tegengaan van kinderarbeid, het geven van een eerlijk loon aan arbeiders en boeren in ontwikkelingslanden, het zuinig zijn met fossiele energie en andere grondstoffen, etc. Dat zijn allemaal zaken die rechtstreeks verband houden met de thema's die ik in mijn inleiding heb genoemd: rentmeesterschap, solidariteit, gerechtigheid en barmhartigheid.

- De fractie van de ChristenUnie wil het college uitdagen om met een voorstel voor het duurzaam inkopen te komen en om de deelnameverklaring voor duurzaam inkopen te ondertekenen. Eventueel zal de fractie van de ChristenUnie zelf met een initiatiefvoorstel omtrent Duurzaam Inkopen komen.

Tenslotte, mw. de voorzitter, hoopt de fractie van de ChristenUnie ook in de komende periode, met dit college en met de andere fracties in de raad op een positieve en constructieve manier te kunnen samenwerken. Wij wensen raad, college en de ambtelijke diensten bij hun werkzaamheden daarbij Gods onmisbare zegen toe.

Namens de fractie van de ChristenUnie:

T.A. van Dijk

W. van de Kleut